

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ імені А.В. НЕЖДАНОВОЇ

Затверджено
Вченою радою ОНМА ім. А.В. Нежданової
02 червня 2017 р. (протокол № 10)

Голова Вченої ради, доктор мистецтвознавства,
професор, ректор,
Сокол О.В.

(Handwritten signature)

Кафедра камерного ансамблю

АНСАМБЛЬ

Типова програма для магістрів

Код та найменування спеціальності	025 «Музичне мистецтво»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Спеціалізація	«Фортепіано», «Оркестрові струнні інструменти». «Оркестрові духові та ударні інструменти»

підготовлена на основі принципів
Європейської кредитно-трансферної системи ЄКТС

ОДЕСА – 2017

Укладачі: зав. кафедрою камерного ансамблю, кандидат мистецтвознавства,
доцент **ПОВЗУН Л.І.**
доцент кафедри камерного ансамблю **БУЗАНОВА Н.С.**

Рецензенти: - зав. кафедрою спеціального фортепіано **ШЕВЧЕНКО Т.І.**;
- кандидат мистецтвознавства, професор кафедри теорії
музики та композиції **МІРОШНІЧЕНКО С.В.**

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри камерного
ансамблю та квартету ОНМА ім. А. В. Нежданової

Протокол № 10 від 27 травня 2017 року.

Рекомендовано до друку Вченою радою ОНМА ім. А.В. Нежданової

Протокол № 10 від 2 червня 2017 року.

**СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
(за вимогами ECTS)**

Предмет: камерний ансамбль

Кредитно-трансферні характеристики курсу	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика педнавантаження
Кількість кредитів ECTS – 9 Залікових модулів – 3 Тижневих годин – 1	Магістр спеціалізації “Фортепіано”, “Оркестрові струнні інструменти”, “Оркестрові духові та ударні інструменти”	Курс – вибірковий I, II, III семестри. Практичні заняття - 90 г. Самостійна робота - 180 г. Загальний обсяг – 270 год. Форми оцінювання знань: виступи на академічних концертах, екзамени, заліки Спосіб навчання – індивідуальний.

ПОЯСНЕННЯ ДО ПРОГРАМИ КУРСУ

Курс	Семестр	Модуль 1	Залік	Екзамен
Маг.	I	50	50	
	II	50		50
	III			100 ДЕ

Залікові бали – 61-100 за семестр

Вимоги до модулів кожного семестру

Модуль – виступ на академічному концерті, виконання циклічного твору (не менше 20 хвилин).

Екзамен-залік – виконання циклічного твору (обсягом не менше 20 – не більше 30 хвилин) без стильових обмежень, у формі концертного виступу Репертуарна складність обумовлена вимогами програми курсу.

ПОЯСНЕННЯ ДО ПРОГРАМИ КУРСУ

Камерний ансамбль є обов'язковим предметом у системі освіти магістрів фортепіанного та оркестрового факультетів. У курсі камерного ансамблю магістр має охопити значний репертуарний шар практичної виконавської роботи в різноманітних (кількісних та якісних) ансамблевих складах.

Програма навчального магістрів розрахована на 270 години (9 кредитів), що складає 90 години практичних занять та 180 годин самостійної роботи.

Мета та завдання курсу

Камерний ансамбль відіграє важливу роль у вихованні музиканта-професіонала. Широка репертуарна база курсу камерного ансамблю дозволяє магістрам вивчення творів різних історично-стильових епох, національних шкіл, загальних закономірностей, властивих тому чи іншому художньому напрямку в камерно-інструментальному мистецтві.

Камерне музикування як форма творчих взаємин музикантів є найбільш досконалим процесом формування особистості виконавця, сприяє досягненню професійної зрілості музиканта, розширює його художні можливості, формує високий естетичний смак.

Протягом I семестру магістри виконують два твори: на модульному прослуховуванні виконується циклічний твір (тривалістю не більше 15-20 хвилин) та залік наприкінці семестру, на якому виконується циклічний твір (не менше 20 хвилин).

Протягом II семестру магістри виконують два твори: на модульному прослуховуванні виконується циклічний твір (тривалістю не більше 15-20 хвилин) та екзамен наприкінці семестру, на якому виконується циклічний твір (не менше 20 хвилин).

Протягом III семестру передбачається два виступи в концертних умовах: модульний контроль із прослуховування програми державного іспиту; наприкінці III семестру проходить Державний іспит, на якому має бути виконаний циклічний твір без стильових обмежень (не менше 20 – не більше 30 хвилин).

Програми для виконання на Державних іспитах затверджуються на засіданні кафедри камерного ансамблю.

Виконання камерно-ансамблевої програми магістром на державному іспиті має відповідати певним професійним вимогам:

- синхронність звучання всіх інструментів в єдиному для даного твору темпі;
- рівновага у співвідношенні звучання всіх партій ансамблю та розуміння ролі і функції кожної з них у загальній інтерпретації та драматургії твору;
- узгодженість штрихів, артикуляції, динаміки;
- підпорядкування своєї партії загальній виконавській концепції твору;
- розуміння художнього змісту твору та його стильових особливостей.

Після виконання державної програми та обговорення результатів членами ДЕК магістрам виставляється державна оцінка та присвоюється кваліфікація **“артист камерного ансамблю”**.

У списку рекомендованої для виконання магістрами ансамблевої літератури містяться різностильові зразки для різноманітних ансамблевих складів, найбільш яскраві та доцільні у магістерському курсі навчання (список містить шкалу складності, на яку має орієнтуватися викладач).

РЕКОМЕНДОВАНИЙ РЕПЕРТУАР

Сонати для скрипки і фортепіано

Бабаджанян А.	Соната	3
Барток Б..	Сонати № 1,2	3
Бетховен Л.	Сонати № 3,6,7,9,10	3
Брамс Й.	Сонати №1 – 3	3
Гріг Е.	Соната: № 3	3
Дебюссі К.	Соната соль-мінор	3
Пуленк Ф.	Соната	3
		2-3
Равель М.	Соната	3
Рзаєв А.	Соната	2-3

Скорик М.	Сонаті № 1,2	3
Стравинський І.	Концертний дует	3
Танєєв С.	Соната	3
Томльонова А.	Соната № 2	2-3
Франк Ц.	Соната	3
Фрейдлін Я.	Соната «В трьох листах»	3
Шимановський К.	Соната «Міфи»	3 3
Шостакович Д.	Соната	3
Штраус Р.	Соната	3
Шуман Ф.	Сонати №1, 2	3

Сонати для альту і фортепіано

Брамс Й.	Соната №1, 2	3
Василенко С.	Соната	3
Вінклер А.	Соната	3
Іщенко Ю.	Соната №1, 2	2-3
Кодай З.	Соната для віолончелі (альта) і фортепіано	2
Онеггер А.	Соната	3
Рахманінов С.	Соната для віолончелі (альта) і фортепіано	3
Рубінштейн А.	Соната фа-мінор соч. 49	3
Шостакович Д.	Соната	3

Сонати для віолончелі і фортепіано

Барбер З.	Соната	3
Бетховен Л.	Сонати: № 3 – 5	3
Брамс Й.	Сонати № 1,2	3
Бріттен Б.	Соната	3
Гріг Е.	Соната	3
Дебюссі К.	Соната	3
Кодай З.	Соната	2-3
Мясковський Н.	Сонати №1, 2	2-3
Прокоф'єв С.	Соната	3
Пуленк Ф.	Соната	3
Рахманінов С.	Соната	3
Стравинський І.	Концертна сюїта	3
Хачатурян К.	Соната	2

Хіндеміт П.	Сонати №1, 2	3
Шнітке А.	Соната	2
Шопен Ф.	Соната	3
Шостакович Д.	Соната	3
Штогаренко А.	Соната	2
Штраус Р.	Соната	2
Шуман Р.	«Три фантастичні п'єси» (для кларнета)	3
	П'ять п'єс для віолончелі і фортепіано	3

Тріо для скрипки, віолончелі і фортепіано

Аренський О.	Тріо соч. 32, 73	3
Бабаджанян А.	Тріо	3
Бетховен Л.	Тріо №5, 7	3
Брамс Й.	Тріо сі-мажор соч. 8, до-мажор соч. 87 до-мінор соч. 101 ля-мінор соч. 114 для кларнета, віолончелі і фортепіано мі-бемоль мажор соч. 40 для скрипки, валторни і фортепіано	3
Брух М.	8 п'єс (варіант для скрипки, віолончелі і фортепіано)	2-3
Галинін Р.	Тріо	2-3
Дворжак А.	Тріо ор. 5, ор. 21 «Думки», ор. 65, ор. 90	2-3
Золотарьов В.	Тріо для фортепіано, скрипки, альту (або віолончелі)	3
Косенко В.	Класичне тріо соч. 16	3
Крейн М.	Драматичне тріо	2-3
Людкевич З.	Тріо №1, 2	3
Лятошинський Б.	Тріо № 1, 2	3
Мендельсон Ф.	Тріо ре-мінор ор. 49, до-мінор ор. 66	3
Нагдьян С.	Тріо	3
Равель М.	Тріо	3
Рахманінов С.	Тріо ре-мінор («Пам'яті великого митця»)	3
Свиридов Г.	Тріо	3
Сен-Санс К.	Тріо № 1,2	3
Сидоренко-Малюкова Т.	Тріо №1, 2	3
Сметана Б.	Тріо «Пам'яті Шопена»	3
Франк Ц.	Тріо	2-3
Чайковський П.	Тріо «Пам'яті великого артиста»	3
Шопен Ф.	Тріо	3
Шостакович Д.	Тріо ор. 67 «Пам'яті І.Соллертинського»	3
Штогаренко О.	«Молодіжне тріо»	2-3
Шуберт Ф.	Тріо ор.99, 100	3
Шуман Р.	Тріо ор. 63, 80, 110	3

КВАРТЕТИ

для фортепіано, скрипки, альту і віолончелі

Бетховен Л.	Квартети мі-бемоль-мажор, ре-мажор, до-мажор	2
Брамс Й.	Квартети ор. 25, 26, 60	3
Мессіан О.	Квартет «На кінець часу» (з кларнетом)	3
Моцарт В.	Квартети соль-мінор, мі-бемоль-мажор	2
Танєєв С.	Квартет .	3
Шуман Р.	Квартет ор. 47 мі-бемоль-мажор	3

КВІНТЕТИ

для фортепіано, двох скрипок, альту та віолончелі

Аляб'єв О.	Квінтет	3
Аренський О.	Квінтет	3
Барвинський В.	Квінтет	3
Бацевич Р.	Квінтети №1, 2	3
Богданов-Березовський.	Квінтет	3
Бородін А.	Квінтет	3
Дворжак А.	Квінтети ор. 5, 81	2-3
Лятошинський Б.	Український квінтет	3
Маєрський Т.	Квінтет	3
Сен-Санс К.	Квінтет	3
Сильвестров В.	Квінтет	3
Танєєв О.	Квінтет	3
Фібих З.	Квінтет для скрипки, кларнета, валторни, віолончелі і фортепіано (перекладення для струнних)	3
Шостакович Д.	Квінтет	3
Шуберт Ф.	Квінтет для скрипки, альту, віолончелі, контрабаса і ф-но	3
Шуман Р.	Квінтет	3

ЗМІШАНІ АНСАМБЛІ

для струнних і духових інструментів з фортепіано

ТРІО

Барток Б.	Тріо „Контрасти” для скрипки, кларнета та фортепіано.	3
Бетховен Л.	Тріо сі-бемоль мажор ор. 11 для фортепіано, кларнета	3

	(скрипки) і віолончелі	
Брамс Й.	Тріо для скрипки, валторни (альта) і фортепіано	3
	Тріо ор. 114 для кларнета (скрипки або альта), віолончелі і фортепіано	3
Брух М.	8 п'єс для кларнета, альта і фортепіано	2-3
	Три п'єси для альта/саксофона, кларнета і фортепіано	3
Вебер К.М.	Тріо для флейти, віолончелі і фортепіано	3
Мендельсон Ф.	Тріо ор. 49 для флейти, віолончелі і фортепіано	2
Мійо Д.	Сюїта для скрипки, кларнета і фортепіано	2-3
Стравинський І.	«Історія солдата» для скрипки, кларнета і фортепіано	3

КВАРТЕТ

Мессіан. О.	Квартет «На кінець часу» для кларнета, скрипки, віолончелі і фортепіано	3
-------------	---	---

КВІНТЕТ

Гедіке О.	Квінтет для скрипки, кларнета, валторни, віолончелі і фортепіано	3
Жоліве А.	„Плач Лінос” для флейти, скрипки, альта, віолончелі і ф-но	3
Подгайц Е.	Квінтет для 2-х скрипок, фагота, контрабаса і фортепіано	3
Фібіх З.	Квінтет для скрипки, кларнета, валторни, виолончелі и фортепіано	3
Шенберг А.	Камерна симфонія для скрипки, флейти, кларнета, віолончелі і фортепіано	3

СЕКСТЕТИ, СЕПТЕТИ І ОКТЕТИ

Балакирев М.	Октет для ф-но, скрипки, альта, віолончелі, контрабаса, флейти, гобоя і валторни	3
Барвинський В.	Секстет для 2-х скрипок, альта, віолончелі, контрабаса і фортепіано	3
Глінка М.	Секстет для 2-х скрипок, альта, віолончелі, контрабаса і фортепіано	3
Карабіц І.	Концертний дивертисмент для 2-х скрипок, альта, фортепіано, віолончелі і контрабаса	3
Прокоф'єв С.	Увертюра на єврейські теми для кларнета, 2-х скрипок, альта, віолончелі і фортепіано	
Сен-Санс К.	Септет для 2-х скрипок, альта, віолончелі, контрабаса, труби, і фортепіано	3
Таранов О.	«Патетичний секстет» для ф-но, 2-х скрипок, альта, віолончелі і контрабаса	2

Томленьова А.	«Deo Volentum» для ф-но, струнного квартету, контрабаса і труби	2
Шамо Ю.	Секстет для струнного квартета, флейти и фортепіано	2

АНСАМБЛІ для духових інструментів і фортепіано

Сонати для флейти і фортепіано

Банщиков Р.	Соната „Пам’яті Д.Шостаковича”	3
Бакиханов	Соната	2-3
Жоліве А.	«Плач Лінос»	3
Іщенко Ю.	Соната	3
Мартіну Б.	Соната	3
Мелікян А.	Соната	2
Прокоф’єв С.	Соната ре-мажор	3
Пуленк Ф.	Соната	2
Тактакишвілі О.	Соната	2
Хіндеміт П.	Соната	3
Шуман Р.	3 романси соч. 94	2

Сонати для кларнета і фортепіано

Барток Б.	Сонатина	1
Бернстайн Л.	Соната	3
Боцца	Сюїта, «Буколика»	3
Брамс Й.	Сонати № 1, 2 ор. 120	3
Вебер К.	Великий концертний дует	3
Гречанінов А.	Соната	3
Копленд А.	Соната	3
Красотов О.	Соната	3
Крестон П.	Сюїта	3
Онеггер А.	Сонатина	2
Пуленк Ф.	Соната	2
Темпелтон	«Кишенькова соната»	2
Хіндеміт П.	Соната	2
Шуман Р.	Три фантастичні п’єси ор. 73	3

Сонати для гобоя і фортепіано.

Асламас А.	Соната «Пісні предків»	2
Дютійе А.	Соната	3

Іщенко Ю.	Соната	3
Лойе Ж.	Сонати до-мажор, мі-мажор	3
Мійо Д.	Соната	3
Платонов Н.	Соната	3
Пуленк Ф.	Соната	2
Хіндеміт П.	Соната	3

Сонати для фагота і фортепіано

Боцца Е.	Фантазія	3
	Речитатив, сіціліана та рондо	
Глінка М.	Соната	3
Дютійе А.	Сарабанда та кортеж	3
Іщенко Ю.	Соната	3
Сен-Санс К.	Соната	3
Хайніке	Соната	3
Хіндеміт П.	Соната	3

Сонати для валторни і фортепіано

Войцек Д.	Соната	2-3
Гемрот Й.	Соната	2
Дарбелляй Ж-Л	Соната	3
Зверев В.	Соната	3
Іщенко Ю.	Соната	3
Лютославський В.	«Субіто» для валторни і фортепіано	3
Хіндеміт П.	Соната	3
Шумейко В.Г.	Диптих	2
Еммерт Ф.	Соната	3

Сонати для труби і фортепіано

Бальдасаре П.	Соната	3
Валек І	« Героїчна соната»	3
Гюбо Ж.	Соната	3
Денісов Е.	«Кон сурдіно»	3
Онеггер А.	Соната	3
Руфф Э.	Соната	3
Сандерс Р.	Соната	2
Хіндеміт П.	Соната	3

Сонати для тромбона і фортепіано

Іщенко Ю.	Соната	3
Сероцький Д.	Соната	2
Скуратовський В.	Соната	3
Фрейдлін Я.	«Зимова балада»	2
Хіндеміт П.	Соната	3

Сонати для туби і фортепіано

Доуша Е.	Сюїта ріссолa	2
Кладницький В.	Соната	3
Хіндеміт П.	Соната	3

Сонати для саксофона і фортепіано

Сопрано саксофон

Бонnard	Соната №1	3
Ріськер	Джазова соната	3
Хартлей	Соната	3
Шуман	Три романси	3

Альт саксофон

Андерсон	Сонати №1 – 3	3
Бакс	Соната	3
Бассетт	Концертний дует	3
Брамс	Сонати op. 120 №1, 2	3
Генцмер	Соната	3
Даймонд	Соната	3
Денісов	Соната	3
Крестон	Соната	3
Хартлей	Елегійна соната	3
	Дует	
Хіндеміт	Соната	3
Холлідей	Соната	2

Тенор саксофон

Андерсон	Соната	3
Ворлей	Соната	3
Доббінс	Соната	3

Телеманн	Соната до-мінор	3
Хартлей	Соната	2
Шмідт	Соната	3
Шуман	Три романси	3
Шерман	Соната	3

Баритон саксофон

Андерсон Р.	Соната	3
Боцца	Дивертисмент	3
Броун	Соната	3
Шмідт	Соната	3
Шуман	Три п'єси	3

Тріо

Глінка М.	«Патетичне тріо» для кларнета, фагота і фортепіано	3
Іщенко Ю.	«Римовані рядки» для флейти, фагота і фортепіано	3
Крейн М.	Тріо для флейти, кларнета і фортепіано	2
Лейшнер	Тріо для кларнета, валторни і фортепіано	2
Ляшенко Р.	«Екзерсіси» для флейти, фагота і фортепіано	3
Пуленк Ф.	Тріо для гобоя, фагота і фортепіано	2
Рейнеке	Тріо соч. 274 для кларнета, валторни і фортепіано	2
Фрейдлін Я.	Сюїта «Трикологор» для флейти, віолончелі і фортепіано	3
Хессен Л.	Тріо соч. 3 для кларнета, валторни і фортепіано	2
Шуберт	Тріо мі-бемоль мажор для кларнета, валторни і фортепіано	3

Квартети

Мійо Д.	Соната-квартет для флейти, гобоя, кларнета і фортепіано	3
Оганесян Э.	«Рапсодія» для двох флейт, кларнета і фортепіано	2
Сен-Санс	«Капріччіо» для флейти, гобоя, кларнета і фортепіано	2

Квінтети

Бетховен Л.	Квінтет для гобоя, кларнета, валторни, фагота і фортепіано	2
Моцарт В.	Квінтет для гобоя, кларнета, валторни, фагота і фортепіано	2
Римський-Корсаков	Квінтет для флейти, кларнета, фагота, валторни і фортепіано	3
Хьюлстон В.	Квінтет для флейти, гобоя, кларнета, фагота і фортепіано	3
Шуман Р.	Концертштюк для 4-х валторн і фортепіано	3

Секстети і октети

Бентсон Н.	Секстет для флейти, гобоя, кларнета, валторни, фагота і ф-но	3
Мартіну Б.	Секстет для флейти, гобоя, кларнета, 2-х фагота і фортепіано	3

Пуленк Ф.	Секстет для флейти, гобоя, кларнета, валторни, фагота і фортепіано	3
Рейнбергер Й.	Секстет соч. 19 для флейти, гобоя, кларнета, валторни, фагота і фортепіано	3
Якоб Р.	Секстет для флейти, гобоя, кларнета, валторни і фортепіано	3
Гонцов Ю.	Октет для 3-х флейт, 2-х кларнетів, валторни фагота і фортепіано	3

Запланована навчальна діяльність та методи навчання

Вивчення курсу „Камерний ансамбль” для спеціалістів та магістрів розраховане на 144 годин (4 кредита), що складає 55 годин індивідуальних занять та 89 годин самостійних занять.

Передбачається складання студентом двох модулів – макс. 50 балів кожний. При вивченні кожного модуля передбачаються академічні концерти із виконанням ансамблевого твору у різноманітних інструментальних складах.

Наприкінці ІХ семестру студенти-спеціалісти та магістри здають екзамен з камерного ансамблю, де виконується циклічний твір (не менше 20 хвилин). Наприкінці Х семестру відбувається Державний екзамен, на якому передбачається виконання циклічного твору (не менше 20 і не більше 45 хвилин) без стильових обмежень.

Максимальна кількість балів за семестр – 100.

Програми для виконання на Державних екзаменах затверджуються на засіданні кафедри камерного ансамблю.

Виконання камерно-ансамблевої програми студентом-спеціалістом або магістром на державному екзамені повинно відповідати певним професійним вимогам:

- синхронність звучання всіх інструментів в єдиному для даного твору темпі;
- рівновага у співвідношенні звучання всіх партій ансамблю та розуміння ролі і функції кожної з них у загальній інтерпретації та драматургії твору;
- злагодженість штрихів, артикуляції, динаміки;
- підпорядкування своєї партії загальній виконавській концепції твору;
- розуміння художнього змісту твору та його стильових особливостей.

Після виконання державної програми та обговорення результатів виконання членами ДЕК студентам-спеціалістам та магістрам

виставляється державна оцінка та присвоюється кваліфікація “*артист камерного ансамблю*”.

Методи і критерії підсумкового оцінювання

Рівень, шкала ECTS, бали	Практична підготовка	Примітка
1	2	3
Високий, 90 – 100, відмінно	<p>Студент демонструє професійне художнє трактування ансамблевого твору, технічно досконале виконання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пильне вивчення нотного тексту та глибоке проникнення у художній зміст твору; • синхронність звучання всіх інструментів в єдиному для даного твору темпі; • рівновага у співвідношенні звучання всіх партій ансамблю та розуміння ролі і функції кожної з них у загальній інтерпретації та драматургії твору; • злагодженість штрихів, артикуляції, динаміки. 	
Вище середнього, середній 75 – 89; добре	<ul style="list-style-type: none"> • Студент технічно досконало виконує твір, проте в ансамблевому виконанні можливі похибки в динамічному та артикуляційному співвідношенні партій; • Студент не завжди демонструє уміння підпорядкування власної ансамблевої партії загальній виконавській концепції твору. 	
Достатній, 61 – 74, задовільно	<ul style="list-style-type: none"> • У грі студента не витриманий художній стиль виконуваного ансамблевого твору; • Виконання твору має технічні похибки, самостійна індивідуальна робота виконана на 50-60%; 	
Початковий, 1 – 60, незадовільно	<ul style="list-style-type: none"> • Студент ознайомлений лише з власною ансамблевою партією і не контролює 	

	<p>артикуляційний, темповий та динамічний баланс ансамблевого виконання;</p> <ul style="list-style-type: none">• Студент не володіє навичками гри в ансамблі, відсутній слуховий контроль за одночасним звучанням усіх партій.	
--	--	--